

Indonesië 2010 deel 9

Vandaag komt Dewi mij opzoeken bij het zwembad. Ze nodigt ons uit voor een ceremonie bij haar dorp. Ze noemt me voortaan Oma.....

Wanneer ze ziet dat ik blimbing heb verzameld heb die nog ongeschonden zijn, vraagt ze of ik zin heb in rujak (vruchtensalade). Direct geeft ze opdracht aan een paar mannen, die aan het werk zijn in de buurt van een manggaboom, om onrijpe mangga's te plukken. Mag de saus pedis zijn, vraagt Dewi nog?

Even later komt ze met de rujak, de vruchten keurig gesneden en de saus lekker dik. Ik heb gesmuld hoor, maar Dewi heeft meer rawit erin gedaan dan de bedoeling is. Het geeft niet, want ik kan er goed tegen. Het restant bewaar ik zuinig in de koelkast.

We gaan lunchen in de snackbar aan de overkant van het hotel. Natuurlijk moet ik weer zo nodig en ik beklim een paar trappen om het toilet te kunnen bereiken. Er zijn werkzaamheden aan de gang naast de snackbar en omdat er misschien op de verdieping vreemde vogels kunnen zijn, doe ik het toilet liever op slot. Een van die vreemde vogels heeft me nog voorgedaan hoe het slot werkt. Liever nog had ik de deur, na de demonstratie niet dichtgedaan, maar deze klapt achter me dicht. Wat er daarna gebeurt, is met geen pen te beschrijven!

Ik krijg de deur niet open! Het slot werkt niet, want er ontbreekt een deurknop. De hele deur is van een soort blik gemaakt, potdicht en aarde donker. Ik timmer op de deur en op den duur probeer ik de deur in te trappen. Het lukt van geen

meter. Ik ben helemaal in paniek, want ik ben opgesloten tussen vier muren zonder dat iemand mij horen kan.

Uiteindelijk komt een van de werkluitjes wat ophalen in zijn werkkistje en hij opent met een schroevendraaier de deur.

Ik wankel naar beneden – twee verdiepingen lager - waar Peter geïnteresseerd kijkt naar

de werkzaamheden. Hij heeft totaal niet in de gaten waarom ik zo lang ben weggebleven. Achteraf zegt hij dat ik misschien een praatje heb gemaakt met deze of gene.

Mijn lunch laat ik staan en bij het oversteken naar het hotel moet Peter me tegenhouden, anders ben ik onder een auto terecht gekomen.

Eenmaal in het hotel, op weg naar mijn kamer, zie ik Dewi en de andere masseuses die een vrouw aan alle kanten masseren in de 'tweede' eetzaal. Dewi roept vrolijk: zij heet Yuko (een Japanse dus) en ik maak, als in reflex, de voor mij overbekende buiging. Ik ben nog helemaal van de kaart. De Japanse wuift met haar hand als begroeting.

Tegen de avond gaan we naar Kuta met een taxi. Met Nyoman hebben we voor de volgende dag een lange rit voor de boeg.

We gaan eerst naar het strand. Marktkooplui zijn bezig hun spullen op te ruimen. Een toeriste laat het haar in verschillende vlechtjes opmaken. Gek genoeg heb ik dat ooit wel gedaan

en met vlechtjes en al ben ik naar Ambon gegaan.

Natuurlijk is er nog van alles te koop en sommigen zijn bereid mij allerlei tierelantijnen aan te smeren. Ik maak een praatje met een man op het muurtje van het strand. Ik vraag hem of hij een goed Indonesisch restaurant weet. Onmiddellijk biedt hij zich aan als gids. Met een sembah neem ik afscheid en we duiken een van de vele straatjes in.

Daar ontmoet ik het meisje uit Tanah Lot. We gaan op de stoep van een winkel zitten en ze vertelt dat haar vriendin inmiddels al op doorreis is. Zelf blijft ze nog een tijdje. Of we al geweest zijn bij het strand om vis te eten, vraagt ze. Dat komt nog zeg ik.

We lopen wat af en ik ben eigenlijk helemaal niet in de stemming om te kunnen genieten van alle leuke winkels door dat gedoe van 's middags. Er is veel volk op de been en overal is keiharde muziek te horen. Sommige van die tenten zijn ook restaurants, maar ik zoek naar een wat rustiger restaurant om wat te eten. Bij een winkel hangt een beeldige bloes buiten aan een rek en ik ontdek dat die winkel ook klamboes verkoopt.

Na een demonstratie vraagt zij of wij een ronde of een vierkante bovenkant van de klamboe willen hebben en met veel getawar, bezwijkt ze voor ons eindbod inclusief de bloes.

Peter weet een goed restaurant aan het einde van een straat en vastberaden loopt hij voorop. We komen terecht in een Padang restaurant waar wij zelf het eten kunnen uitzoeken. Het is niet te pruimen en ik eet haast niets, ook al heb van huize uit geleerd alles op te eten dat ik zelf heb opgeschept. Thuisgekomen neem ik eerst weer een duik in het zwembad om mij te ontspannen en later geniet ik van vele glazen rode wijn op ons terras. Ik hoor de cicaden, krekels en weer de nachteluiden van vele dieren.

Inmiddels heb ik een sms-je ontvangen van een vriendin dat zij op 25 maart in Bali zijn. Ze hebben dan al een hele reis door Java achter de rug.

De volgende dag gaan we vroeg op pad met Nyoman. We geven Nyoman de cd's om die af te spelen in de auto. Ik zie dat hij hiervan geniet, gezien zijn vingers op het stuur die meedoen met de klanken. Eerst gaan we langs bij ons eerste hotel waar we hartelijk worden ontvangen. Ze vinden mij veranderd. Geen wonder, want

door zon en zee ben ik inmiddels roetzwart geworden. Never say goodbye Mila,

zegt Henny, een dienstertje en we omhelzen elkaar bij het afscheid. We moeten toch nog achter de bar een pilsje drinken en Nyoman, die bescheiden in de auto blijft zitten, krijgt na veel terimah kasih zijnerzijds toch water aangeboden. Er is geen tijd om langs te gaan bij het restaurant van Ibu, want die is pas tegen de avond open.

Ons doel is het Aga Dorp. Op weg daarheen bezoeken we de tempel Pura Goa Lawah. Er is juist een ceremonie aan de gang. Balinezen steken vanaf het strand de weg over naar de tempel, beladen met offergaven. De tempel wordt omringd door veel volk met mandjes bloemen en vruchten. Aan de zijkant kan ik nog net zien dat

de tempel volhangt met vleermuizen. Deze zijn de reïncarnatie van overledenen, is mij uitgelegd. Gamelanmuziek ontbreekt niet en iedereen blijft rustig in groepjes zitten. Nyoman raapt wat bloempjes op en geeft die aan mij. Door de gaten in de grot steek ik het boeketje en bid in stilte ook voor mijn overleden familieleden.

We rijden oostwaarts langs de kust. Het Aga Dorp is een prehistorische enclave. De door een muur omgeven, rechthoekige dorpskern, wordt bepaald door twee parallelle, licht oplopende en bestrate wegen waarlangs de met palmbladeren bedekte huisjes dicht op elkaar staan.

Bij de ingang zie ik een stalletje dat

mijn belangstelling heeft. De man verkoopt een soort kalender, met de hand gemaakt op lontarbladeren. Daarop staan veel gegevens over het kopiëren van oud-Balinese teksten. Hij kan mijn naam een betekenis geven en neemt de tijd om mij alles uit te leggen. Omdat alles zorgvuldig met een bamboepen wordt getekend, kost dat veel tijd.

Hij raadt mij aan eerst het dorp te bezoeken en dan terug te komen. Ik heb echter thuis in Nederland geen muur meer over, waar ik die lange kalender kan ophangen en ik bedank beleefd.

De hier levende Bali Aga bewoners (oud-Balinezen) zien zichzelf als een ‘gemeenschap’ van uitverkorenen en voeren hun afstamming direct op de godenkoning Indra terug. Zij hebben hun oer-oude Balinese principes die niet door het hindoeïsme van de Majapahitperiode zijn beïnvloed en hebben tot heden grotendeels hun traditie kunnen behouden. Ook hebben ze niet de moderne hindoeïstische gewoonte van cremeren overgenomen. De nabestaanden worden begraven volgens oude traditie.

Er is duidelijk een kastensysteem voor de ongeveer 300 dorpsbewoners. Het is een Bali-Aga verboden met een vrouw uit een ander dorp te trouwen. De kinderen groeien niet op in de hoofdhut van hun ouders en worden gescheiden in jongens en meisjesgroepen.

Bij de wandeling zie ik mooie sarongs van dubbele geweven bewerkte draden die reeds een weefgang hebben ondergaan en volgens een bepaald schema zijn ingekleurd.

Verder zie ik veel kooien waar hanen in zijn opgesloten. Deze zijn bedoeld voor de hanengevechten. Sommige hanen zijn roze, geel of rood geverfd. Zo zielig toch.

Heel lang blijf ik staan bij een stalletje waar een oud vrouwtje prachtige hand- geschilderde eieren verkoopt in verschillende grootte. Het loopt tegen Pasen in Nederland en wat zal zo'n ei mooi staan! Bij een huis zie ik een poes die handig langs de muur opklimt en later heel lenig zich langs de deurpost naar beneden laat zakken.

Moe van het rondlopen gaan we midden op het plein bij een warung zitten waar ik cendol drink en natuurlijk mijn sigaretje rook. Daar heeft niemand bezwaar tegen, want de warunghoudster rookt zelf ook.

Verder is het overal doodstil.

We lopen uiteindelijk terug naar de ingang waar ik weer de man ontmoet van de kalender en ook de mooie sarongs die verleidelijk zijn uitgesteld. Er zijn maar weinig toeristen.

We hebben op de landkaart een zoutwinning ontdekt. Nyoman heeft er nog nooit van gehoord. Het ligt in de

buurt van dessa Kusamba en geduldige Nyoman rijdt ons daar naartoe. Ik zie het al helemaal voor me dat het een soort Madura is.

Nyoman rijdt verschillende zijstraten in en komt aan bij een strand. Leuk hoor, maar niets te zien, behalve visnetten en een enkele boot. Nee, hij moet de andere straat hebben. Ik bewonder zijn rijkunst, want sommige weggetjes zijn zo smal dat er niet te keren valt en hij de auto achteruit moet rijden langs gevaarlijke rioolafwateringen. Wanneer we er eindelijk zijn, staan we perplex. Inderdaad wordt hier zout gewonnen, maar vraag maar niet hoe. Verschillende bakken met zeewater liggen te drogen zodat uiteindelijk het zout eruit geschept kan worden. Om het zeewatertoevoer te vergemakkelijken zijn er nog bamboeleidingen over de verschillende bakken verdeeld. Ach toch, het is bedoeld voor plaatselijk gebruik. Bij regen worden de bakken afgedekt met zeil.

Het wordt tijd om te eten en Nyoman weet een goed restaurant voor ons.

Hij parkeert de auto onder de schaduw van een boom en we lopen naar de overkant. Aan de keurig gedekte tafels zien we onmiddellijk dat het een duur restaurant is. Het restaurant maakt deel uit van een ressort dat aan zee ligt. Tot aan de hotels in de verte is een grote

vijver. Er wordt druk gevisst in de vijver. Ik zie beweging in het water en zie een grote salamander op een waterplant klimmen. Even later verdwijnt hij weer. Nog voordat we de bestelling hebben gedaan, wordt door een van de dienstertjes een servet op onze schoot gelegd.

Ik bestel vis en Peter een pepersteak. Natuurlijk hoort bij zo'n etentje een wijntje. Na afloop loopt Peter toch naar de

vijver en het strand. Het is maar een klein stukje strand met wat bootjes.

Bij thuiskomst in het hotel kom ik Dewi tegen. Nou, een massage is niet weg. Ze vertelt dat, wanneer een familielid trouwt, op het terrein een apart huisje wordt gebouwd. Ik geef haar alvast geld voor de ceremonie. Ze is trots dat we haar gasten zijn. Voor het geld zal zij vruchten kopen die ik tijdens de ceremonie aan het desahoofd kan aanbieden.

Met Nyoman maken we de afspraak dat we de volgende dag in de avond vis willen eten op het strand. De hele dag hebben we hem niet nodig en gaan we zelf op pad of doen iets anders.

Wordt vervolgd

Mila